

7. WELSTANDSCRITERIA VOOR 'RECLAMES, UITSTALLINGEN, TERRASSEN, LUIFELS EN ZONWERINGEN'

TOELICHTING

Reclame is een publieke aanprijzing van een bedrijf, een product of een dienst. Reclames op borden, lichtreclames en spandoeken of vlaggen vormen een belangrijk en beeldbepalend element van de openbare ruimte. In gebieden met commerciële functies zijn reclames op zijn plaats en verhogen ze de visuele aantrekkingskracht van de omgeving, hoewel daar een kritische grens aan verbonden is. In andere gebieden zijn (bepaalde) reclame-uitingen ongewenst.

Met de herinrichting van het kernwinkelgebied is een belangrijke stap gezet naar het verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit en het vergroten van de aantrekkingskracht van de binnenstad voor de bewoners en bezoekers. Door de keuze van een rustige bestrating en straatverlichting wordt het accent meer gelegd op de fraaie, historische gevels van Enkhuizen. In aansluiting daarop heeft de gemeente Enkhuizen voor een meer ingetogen reclame beleid gekozen. In het centrum zijn vele vormen van reclames, uitstallingen terrassen, luifels en zonweringen aangebracht. Veel van deze voorzieningen deden echter afbreuk aan het fraaie historische stadsbeeld. Daarom was het wenselijk dat er duidelijke regels werden vastgesteld kwaliteit en kwantiteit.

De regels voor het mogen aanbrengen van reclames, uitstallingen, terrassen, luifels en zonweringen zijn vastgelegd in de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) Enkhuizen 2011.

De welstandscriteria voor 'reclames, uitstallingen, terrassen, luifels en zonweringenvormen een nadere invulling van het bestaande beleid om ongewenste situaties te voorkomen. Deze regels zijn mede in overleg met de ondernemersvereniging tot stand gekomen.

PROCEDURE

Voor zover de criteria eenduidig kunnen worden toegepast en worden de aanvragen ambtelijk afgedaan. Indien geen eenduidige toepassing niet mogelijk is of omdat er om kwalitatieve redenen van de criteria zou moeten worden afgeweken zal eerst advies van de welstandscommissie gevraagd. Ook aanvragen die uit oogpunt van ruimtelijke kwaliteit discutabel zijn worden aan de welstandscommissie voor advies voorgelegd

BESCHRIJVING EN UITGANGSPUNTEN

Reclame is een publieke aanprijzing van een bedrijf, een product of een dienst. Reclames op borden, lichtreclames en spandoeken of vlaggen vormen een belangrijk en beeldbepalend element van de openbare ruimte. In gebieden met commerciële functies zijn reclames op zijn plaats en verhogen ze de visuele aantrekkingskracht van de omgeving, hoewel daar een kritische grens aan verbonden is. In andere gebieden is (bepaalde) reclame ongewenst.

In het algemeen zijn de volgende reclames niet toegestaan:

- Reclames, geprojecteerd voor plaatsing op daken.
- Reclames, waarvan de kleurstelling onharmonisch is en/of in disharmonie is met het pand en/of de omgeving.
- Reclames die een hinderlijke herhaling vormen van elders aan de gevel reeds aangebrachte of aan te brengen reclames.
- Reclames die het uitzicht op de openbare ruimte ernstig belemmeren.
- Bewegende reclames, de zogenaamde lichtcouranten hieronder begrepen en lichtreclames met veranderlijk of met tussenpozen verschijnend licht

BEOORDELING

Een reclame voldoet in ieder geval aan redelijke eisen van welstand als aan de criteria op de volgende pagina's wordt voldaan, waarbij kleine afwijkingen denkbaar zijn om herhalingsplannen mogelijk te maken. Reclames die gelijk zijn aan een eerder voor het betreffende bouwblok of straat door de welstandscommissie goedgekeurde en als zodanig aangewezen gemeentelijk standaardplan voldoen in ieder geval aan redelijk eisen van welstand. Voldoet het plan hier niet aan of is er twijfel aan de toepasbaarheid daarvan, dan wordt ook gebruik gemaakt van gebieds-, object- en eventuele andere criteria.

Algemene criteria voor reclame

Reclames worden primair beoordeeld aan de hand van onderstaande criteria:

Algemeen

- Aan een voorkant gelijk uitvoeren aan het standaardplan voor reclame in het betreffende winkelblok of de betreffende straat.
- De reclame voldoet aan de eventuele aanvullende criteria voor reclame in het gebiedsgerichte beoordelingskader.
- Alleen reclame voor diensten of producten die in het pand plaatsvinden respectievelijk worden verkocht.

Plaatsing

- Loodrecht op, of evenwijdig en vlak aan de gevel.
- Op bouwlagen met een publieksfunctie (niet een monument, beeldbepalend pand of op lagen met bijvoorbeeld een woonbestemming).
- Uitzicht op of vanaf de openbare ruimte zoveel mogelijk behouden.
- Ondergeschikt aan het hoofdgebouw (niet bovendaks).

Algemene vormgeving

- Reclame als zelfstandig element vormgeven, maatvoering en detaillering afstemmen op en harmoniëren met de oorspronkelijke gevel.
- Samenhang en ritmiek van de straatwand behouden.
- Bij voorkeur losse letters en aangelichte teksten in plaats van lichtbakken (geen mechanisch bewegende delen, lichtkranten of lichtreclame met veranderlijk of knipperend licht dan wel daglichtreflecterende reclame of laserreclame).

Aanvulling algemene vormgeving linten

- Bescheiden en ingetogen reclame passend in het gevelbeeld en ondergeschikt aan het straatbeeld en geïntegreerd in de architectuur van het pand.
- Bij voorkeur naamsvermelding uit losse letters of anders een onverlicht bord van beperkte afmetingen.
- Beperkt gebruik van felle of signaalkleuren.

Aanvulling reclame bedrijventerrein

- Alleen reclame op een voorgevel van het pand en bij voorkeur in losse letters met eventueel een bescheiden logo (eventuele vrijstaande reclame wordt beoordeeld aan de hand van de gebiedscriteria).
- Eventuele tijdelijke reclame of reclame met een tijdelijk karakter zoals spandoeken ondergeschikt aan de gevelindeling (niet zichtbaar geplaatst voor ramen), niet uit boven de daklijn en binnen de hoofdlijnen van de architectuur
- De bevestiging is niet overmatig zichtbaar en de constructie steekt niet meer dan 0,50 meter uit de gevel.
- Beperkt gebruik van kleuren.

Cumulatie

- Maximaal één reclame per gevel, bij complexen één per winkel.

Aanvullende criteria voor gevelreclame in de binnenstad

Reclames worden primair beoordeeld aan de hand van onderstaande criteria:

Algemeen

- Voor alle reclame(middelen) aan de gevel is vergunning nodig van de gemeente.
- De reclame aan de gevel moet betrekking hebben op de aard van het bedrijf dat in het pand gevestigd is.

Reclame haaks op de gevel

- Per pand of gevel is één reclamebord of reclamevlag/banier toegestaan, tenzij het pand breder is dan 10 meter dan is per elke 10 meter nog een bord of vlag/banier mogelijk .
- Een reclamebord mag niet meer dan 0.85 meter uitsteken (inclusief bevestiging, gemeten vanuit de gevel) en niet groter zijn dan 0.50 m², waarbij de bevestiging in het muurdeel tussen de kozijnen van de begane grond en de kozijnen eerste verdieping of lager moet worden geplaatst.
- De minimale doorloophoogte onder de reclame moet 2.20 meter zijn.
- Kunststof lichtreclame is toegestaan behalve in de Breedstraat en de Zuider Havendijk. In deze sfeervolle, historische straten mogen alleen uithangborden van hout en/of metaal worden gebruikt.
- Horecabedrijven mogen hiernaast nog een merkreclamebord hebben en aan weerszijden van de ingang een lantaarn met reclame.
- Hotels mogen meerdere landsvlaggen hebben, mits van gelijke grootte; het aantal landsvlaggen per hotel mag niet meer zijn dan het aantal hele meters dan het pand breed is.
- Een landsvlag of reclamevlag/banier mag maximaal 1,00 bij 1,50 meter zijn.

Reclame plat op de gevel

- De hoogte niet meer dan 0.50 meter.
- Reclameborden tezamen niet groter dan 1.00 m².
- Losse letters (doosletters, neon etc.) en logo's tezamen maximaal 1.50 m².
- Lichtbakken en contourverlichting (lichtbolletjes, lichtslang, neoncontour etc.) zijn niet toegestaan (met uitzondering van feestverlichting in de periode 1-11 tot 15-1).
- Reclame mag worden aangelicht mits de verlichting zo dicht mogelijk tegen de gevel wordt aangebracht en de omgeving hiervan geen hinder ondervindt.
- Horecabedrijven mogen ook een menukast hebben.

(Vaste) raamreclame

- Vaste reclame op de ramen moet voldoen aan redelijke eisen van welstand en moet onverlicht zijn.
- Ramen mogen niet worden geblindeerd of met folie of reclame teksten worden beplakt; ook niet aan de binnenzijde.

Uitzonderingen

Grotere afmetingen of andere soorten van reclame betekenen een afwijking van de hiervoor genoemde richtlijnen en aanvragen daarvoor zullen door de Welstandscommissie worden beoordeeld.

Hierbij worden de volgende criteria gehanteerd:

- De reclame moet optimaal afgestemd zijn op de architectuur van het pand en passen in het historische straat- of stadsbeeld en moeten voldoen aan de gebiedsgerichte criteria.
- De reclame moet een eigen kwaliteit hebben. Criteria hiervoor zijn vormgeving, lettertype, maatvoering, kleurstelling, wijze van plaatsen en materiaalgebruik.

Criteria voor terrassen in de binnenstad

Algemeen

- Het terrasseizoen duurt van 15 maart tot 1 november; buiten het seizoen (1 november tot 15 maart) mag het terrasmeubilair niet buiten staan.
- Per seizoen is er een vergunning nodig van de gemeente; de grond moet ook van de gemeente worden gehuurd en betaling gaat op basis van een puntensysteem; de omvang van het terras wordt aangegeven met messing noppen.

Grootte van het terras

- Op de Melkmarkt, de Dijk, Paktuinen (waterzijde), Spoorstraat en Havenweg (water- en gevelzijde) wordt de grootte van het terras vastgesteld door de gemeente, afhankelijk van de verkeerssituatie.
- In de andere straten zijn alleen gevelterrassen toegestaan: maximaal één rij tafels met twee rijen stoelen; gevelterrassen mogen alleen voor de gevel van het bedrijf worden opgesteld met een maximale diepte van 2.00 meter; op een trottoir moet een doorloop van minimaal 0.90 meter overblijven en in het promenadegebied moet 3.25 meter verkeersruimte overblijven.

Terrasmeubilair (windschermen, parasols etc.)

- Bij terrassen kunnen windschermen haaks op de gevel worden neergezet; de maximale hoogte van de windschermen bedraagt 1.50 meter, waarvan aan de onderzijde maximaal 0.70 meter hout of plaatmateriaal en de rest doorzichtig glas.
- Op een terras mogen alleen gelijke parasols worden gebruikt, toegestaan zijn niet-schreeuwende kleuren, bij voorkeur bordeauxrood, donkergroen, donkerblauw en geel- en wittinten. de parasols mogen niet uitsteken buiten het terras.
- Het terrasmeubilair moet een kwalitatief goede uitstraling hebben en moet van hout, riet, rotan, gietijzer of metaal zijn vervaardigd. Indien het meubilair van ander materiaal is vervaardigd dient deze dezelfde uitstraling te hebben als meubilair van de eerdergenoemde materialen.
- Planten in verplaatsbare potten met een maximale doorsnede/lengthe van 0.50 meter zijn toegestaan om het terras of de toegangsdeur te markeren, maar 'muren' van bloembakken rondom het terras niet. De potten moeten een kwalitatief goede uitstraling hebben en zijn bij voorkeur niet van kunststof.
- Uit oogpunt van verkeersveiligheid kan toestemming worden gevraagd om de voorzijde van het terras af te bakenen tot een maximale hoogte van 0.70 meter.

Reclame op windschermen, parasols etc.

- Reclame op windschermen is toegestaan mits niet hoger dan 0.20 meter en over 1/3 van de breedte van het scherm; in het glasdeel is alleen geëtste reclame toegestaan.
- Reclame op de parasols mag alleen op de volant staan.
- de reclame op de windschermen en parasols moet verband houden met de aard van het bedrijf: dus geen tabak of kauwgomreclame op het horecaterras, wel bijvoorbeeld een bier- of wijnmerk.
- Op de afbakening mag geen reclame worden gemaakt; alleen de naam van het bedrijf mag worden vermeld over 1/3 van de breedte van de afbakening met een maximale hoogte van 0.20 meter.
- Op het overige straatmeubilair is geen reclame toegestaan.

Uitzonderingen

Afwijkingen van deze regels kunnen worden aangevraagd en zullen worden getoetst aan de volgende criteria: verkeersvriendelijkheid en -veiligheid, uniformiteit van het terras- en straatbeeld en inpassing in de historische binnenstad.

Criteria voor luifels en zonweringen

Luifels

Een luifel is een integraal onderdeel van de architectuur van het totale pand; hiervoor is een omgevingsvergunning nodig.

De beoordeling van de luifels gebeurt primair aan de hand van de betreffende gebiedsgerichte criteria en is een taak van de welstandscommissie.

De welstandscommissie hanteert bij de beoordeling van de luifels de volgende basiscriteria:

- De luifel/kleur moet optimaal afgestemd zijn op de architectuur van het pand en passen in het historische straat- of stadsbeeld.
- De luifel moet een eigen kwaliteit hebben. Criteria hiervoor zijn vormgeving, maatvoering, kleurstelling, wijze van plaatsen en materiaalgebruik.
- Luifels moeten voldoen aan gebiedsgerichte criteria .

Zonweringen

- Zonweringen zijn toegestaan als ze ophaalbaar zijn, van brandvrij zeildoek (of een daarmee vergelijkbaar materiaal) en per pand mogen alleen gelijke zonweringen worden gebruikt.
- Toegestaan zijn niet-schreeuwende kleuren (liefst gestreept) bij voorkeur, bordeauxrood, donkergroen, donkerblauw en geel- en wittinten.
- Reclame op de zonwering mag maximaal 0.20 meter hoog zijn, over 1/3e van de breedte van het scherm.
- Zonneschermen mogen slechts boven het voor voetgangers bestemde gedeelte van de weg worden aangebracht indien:
  - er geen onderdelen zijn die zich minder dan 2.20 meter boven dat straatvlak bevinden (of 4 meter bij een rijbaan);
  - geen onderdeel van het scherm, in welke stand dan ook, zich op minder dan 0.50 meter van het voor het rijverkeer bestemde gedeelte van de weg bevindt;
  - geen onderdelen zijn die verder dan 1.50 meter buiten de opgaande gevel reiken.

Uitzonderingen

Andere zonweringen betekenen een afwijking van deze richtlijn en aanvragen daarvoor zullen dan ook goed gemotiveerd moeten worden. Belangrijke toetsingscriteria zijn: uniformiteit van het gevel- en straatbeeld en passend in de historische binnenstad. Aanvragen worden ter advisering aan welstandscommissie voorgelegd.

Criteria voor uitstallingen

Algemeen

- Het uitstellen van bloemen, groente, fruit, andere koopwaar en kinderspeel-automaten is toegestaan over de breedte van het pand, met een diepte van maximaal 1.00 meter waarbij er 3.25 meter verkeersruimte moet overblijven en een doorloop van minimaal 0.90 meter.
- Per pand kan één bank of twee stoelen worden geplaatst, direct evenwijdig aan de gevel. De bank of stoel mag niet van plastic zijn; alle andere materialen (hout, riet, gietijzer, metaal enz.) zijn toegestaan.
- Per pand zijn maximaal twee planten in verplaatsbare potten toegestaan; de potten, met een maximale doorsnede/lengte van maximaal 0.50 meter, mogen niet van kunststof zijn.
- Als uitstalling zijn verboden: vrijstaande reclame- en tekstborden (zoals sandwichborden) en verwijzingsborden en –objecten.

Uitzonderingen

Afwijkingen van deze regels kunnen worden aangevraagd en zullen worden getoetst aan de volgende criteria: verkeersvriendelijkheid en –veiligheid, uniformiteit van het straatbeeld en inpassing in de historische binnenstad.